

באר אברהם

להפצת אור תורתנו ותולדותינו סבארו של הצדיק הנפלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנהניטש זי"ע
בהרה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין סו"כ בעיר בודאפעשט

גליון פ"ו
צו – שבת הגדול
חג הפסח

על פי הבאר

ידוע ומפורסם אודות רבינו הק' זי"ע, שמלבד אשר נתקדש בלשון חסידים שהעריצוהו עד למאוד כצדיק נשגב ופועל ישועות בקרב הארץ, אף בקרב קדושים נהלה, וגדולי צדיקי דורו שהכירוהו ענו אחריו מקודש, ושמנו נשאר מרומם אף בפי צדיקי הדור האחרון שהכירוהו בחיי חיותו.

כמה מעניינים אלו הובאו במדור זה בעבר, ונזכרים בקצרה.

הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע התבטא עליו בהפלגה כאשר ביקר רבינו במעון קדשו ואמר "דער אינגערמאן האט הייליגע טריט". הרה"ק בעל שומר אמונים זי"ע הפליג בגדלות עבודת התפילה של רבינו ואמר שאת עבודת התפילה קיבל אצל רבינו. הרה"ק מפלאנטש זי"ע התיידד מאוד עם רבינו בהיותם גולים יחדיו בעיר בודאפעשט בשנות מלחמת העולם הראשונה, ואף חתנו הרה"ק מסאטמאר זי"ע הכירו מאז ודיבר רבות ברום מעלתו, ועל שגב גדלותו נתבטא ואמר שהיה ניכר עליו שהוא דבוק כל העת בא-ל חי.

עוד זאת הבאנו אודות הציון הק', שהרה"ק הדברי יואל מסאטמאר זי"ע אמר לכמה בחורים שציפו לישועה למצוא זיווגם ונסעו למסע תפילה על קברי אבות, שבבודאפעשט היה נחשב ציונו הק' של רבינו למקום תפילה וידוע היה שאפשר לפעול שם ישועה.

ועתה זה מקרוב קיבלנו ידיעה מרעישת ממנה מקורות, שהדברי יואל זי"ע ציווה אף למחברתו בקודש הרבנית הצדקנית אלטע פייגא ע"ה בעת אשר נסעה לשפוך שיח על קברי הצדיקים לזכות לזש"ק, שתלך להשתטח אף במקום המצוינת ציון רבינו הק' זי"ע בהיותו מקום המסוגל לכל מיני ישועות.

ולקחו מן הדם ונתתם על המשקוף ועל שתי המזוזות (שמות יב, ז)

הנה מיצאנו שמישה רבינו אמר לישראל בסדר ההפוך, והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות (שם כב) שהקדים המשקוף תחילה, וכבר דקדקו בזאת קמאי,

וי"ל שהשי"ת רצה לרמוז לישראל שידעו שלא יצאו ממצרים בזכות עצמם אלא בזכות משה ואהרן, והדברים מפורשים במדרש (מד"ד טו, ג) א"ר לוי מלמד שהיה הקב"ה חוזר ומבקש באיזה דבר לגאול את ישראל ולא היה מוצא, עד שמצא זכותו של משה ושל אהרן.

והנה שתי המזוזות מרמזין על משה ועל אהרן, והמשקוף מרמז על הקב"ה שהיה חוזר ומבקש זכות לגאול את ישראל, על כן אמר השי"ת מתחילה ונתנו על שתי המזוזות כדי שידעו ישראל שרק בזכות משה ואהרן נגאלו. אבל משה רבינו בענוותנותו חס על כבוד קונו ואמר להם שיתנו על המשקוף תחילה, כי אלמלא רצון השי"ת שנתעורר לגאלם, לא היה ביכולת להיגאל, ע"כ הקדים כבוד השי"ת תחילה.

(דגל מחנה יהודה בא בשם הרה"ק ר' אורי מקנהניטש בן רבינו)

אשירה לה' כי גאה גאה (שמות טו, א)

אפשר לומר הכוונה על דרך שאמר רבינו הק' רבי צבי הירש מזידיטשוב זי"ע שפעם עלה במחשבתו כי באיזה פנים אוכל לעמוד ולשיר שירות ותשבחות לפני הקב"ה הלא אני שפל ונבזה, ואיך יוכל שפל כמוני לשורר שירות ותשבחות לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה.

אך תיכף חזר ממחשבתו זאת בתנו אל לבו כי אפילו המלאך הגדול יותר מכל שרפי מעלה נחשב כאפס ובאין לעומת גדלות הבורא ב"ה, ואעפ"כ הוא משמיע שירות ותשבחות לפני הקב"ה א"כ גם אני יכול לשורר זמירות שירות ותשבחות לפני הקב"ה. עכ"ה.

ועל דרך זה אפ"ל הכוונה במה שאמרו ישראל בתחילת שירת הים אשירה לה' שהננו עומדים לשורר שירה לפני הקב"ה, על אף שידעו ישראל גודל פחיתות ערכם לעומת גדלות הבורא ב"ה ואם כן איפוא איך מלאם לבם לפתוח את פיהם לשיר שירה לפניו ית', על זה אמר הכתוב כי גאה גאה ובתרגום ארי אתגאה על גיונתא, ר"ל שהקב"ה גדול מכל המלאכים הגדולים, ואם הם יכולים לשיר שירה לפניו ית' יכולים גם אנחנו לשורר שירה לפני השי"ת.

(מתוך ספר נר אברהם השלם שיו"ל בקרוב א"ה)

כאר המעשיות

סיפור לחג הפסח

סיפר הרה"ק בעל הדגל מחנה אפרים זיע"א, לתלמידו הרה"ק רא"מ מפניטשוב זי"ע מה שאירע עמו בעצמו בהיותו בילדותו, בעודו סמוך על שולחן קודשו של זקנו רבינו הבעל שם טוב הקדוש, בעת ימי הפסח, בעיר מעזיבזו.

והמעשה כך היה:

בימים ההם, כשהיו עלילות הדם השקירות בפי העמים, גם העיר מעזיבזו לא נמלטה מן הגזירה הרעה הזאת, והיה אז בעיר כהן דתם, רשע מרושע, אשר צר היה לו לראות את כבוד גופת נער מת מושלכת שם. ותבוא הביתה ברעד, ותאמר: "מה נעשה עתה? הלא יבואו ישראל וגודל שמם בעיר, ובפרט את גודל שמו של הבעש"ט הקדוש, אשר גם הגויים היו מכבדים אותו, והיה מוראו על כל סביבותיו.

וברוב קנאתו ורשעתו, זמם אותו כומר להבעיר עליהם חמת המלכות, ויערוך עצה להשליך נבלת גוי מת אל חצר אחד מישראל, ויאמר כי המת נרצח לצורך אפיית מצות ובכך ינקם מכל בני ישראל הדרים בעיר.

ויהי בליל הקדוש, ליל הסדר, בבית ר' שמחה מעשירי העיר. והכל מוכן כראוי, הסדר ערוך והבנים יושבים סביב לשולחן. פתאום שמעה אשתו קול נפילה בחצר, ותצא ותראה והנה גופת בליל רם ונישא זה, כשלפתע נכנס ברוח סערה הגביר המתנגד ר' שמחה, ובקול בוכים שוטרי העיר וימצאו את הגופה, ויאמרו כי אנו הרגנוהו. בני הבית חרדו חרדה גדולה, ואחד הבנים הציע לקבור את הגופה מיד, ולהסתירה. אך אמרה להם האם: "כיצד תצא בני? הלא בודאי עומדים שומרים על הפתחים ומצפים לכך". ותאמר: "אין עצה אלא לפנות אל פאר עירנו איש הפלא הבעש"ט הק', ואולי יושיענו ברחמי".

והדבר היה לפלא, כי ר' שמחה היה מתנגד גדול, ומימיו לא דרך בבית הצדיק, אך עתה מחמת פחד הצרה נכנע ליבו, וילך אל בית הצדיק. וכשבא לשם, ישב הבעש"ט הקדוש אחוז בשרעפי קודש בליל רם ונישא זה, כשלפתע נכנס ברוח סערה הגביר המתנגד ר' שמחה, ובקול בוכים שטח את סיפור הדברים. הבעש"ט הקדוש קיבלו בסבר פנים יפות, ואמר לו: "אל תירא. קח עמך את נכדי הרה"ק אפרים, והוא ייקח את מקלי וילך עמך" ואת נכדו הילד הלא הוא בעל הדגל ציווה את המעשה אשר יעשון. כשבאו לחצר, הקיש הנער אפרים במקלו על פי המת, ויאמר: "זקני קוראך. קום ולך עמי". והמת פקח עיניו וקם ממקומו, וילך אחריהם כדרך חי.

ולא הרגישו השומרים במאומה, בחשבם כי זה איש פשוט מן העיר. וכשבאו אל בית הבעש"ט, הושיבוהו שם, ויצוהו הצדיק להחזיק בידו את ההגדה, וילחש באזניו לקרוא כאילו הוא מספר ביציאת מצרים. ויהי בחצי הלילה, בא הכומר בשאון, עם שוטרים וחייילים, ויאמר: "מצאנו עליכם עדות – הנה מת נרצח בחצרכם!"

ויחפשו בכל פינה בבית ר' שמחה, ולא מצאו מאומה. ויאמרו השכנים: "ראינוהו את בעל הבית יוצא ונכנס לבית הרב דמתא, ודאי שם החביאוהו". ויבואו גם אל בית הבעש"ט, ואנשיו חפצו לעצור. אך אמר הרב: "הניחו להם". וכאשר נכנסו ראו גוי קטן, יושב כדרך אחד מבני הבית, וידו אוחזת ההגדה, וקורא בה בלחש כמצוות הסדר. ולא נודע כי נכרי הוא וכי זהו המת בעצמו. ויבשו הכומר בשתיקה וילך לו. וציווה הבעש"ט הק' אחר כך להוליכו לקבורה, והזהירו כל העוסקים בדבר שלא יגידו מאומה, והכל על מקומו בא בשלום.

אך הכומר הרע הזה לא נשתקע רוגזו ושנאתו, וחשב שבשנה הבאה יצליח, ובמשך כל השנה הגה מחשבות להוציא זממו בשנאתו העזה. כשקרר פסח הבא, בעוד הבעש"ט עוסק במצוות החג ראה וידע את כל אשר נעשה, ויטול מקלו, וילך עם משירתו אל בית הכומר. ויקרא לו אל מחוץ לביתו, ויאמר:

"עד מתי תרדוף את עמי? הלא תדע כי בעוד אני בעיר לא תוכל להרע להם. הסכת ושמע מה שאגלה לך. בשנה שעברה הלא נכנס המת לביתי, וישב עמדי בסדר, ואתה לא הכרתו! חדל נא ממחשבותיך הרעות, ולך לשלום". וירא הכומר מאד מהדר גאון איש האלוקים ויאמר: "הנני מבטל עצתי, ולא עוד אוסיף לדבר רעה על עם ה'".

וישב הבעש"ט הק' לביתו, ופיו ממלמל את הפסוק "שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם".

מכאר הישועות

סיפר מוה"ר י.ה. שליט"א:

לפני כמה חדשים ספרתי לשלושה מידידי אודות המקום המסוגל – ציון המצוינת של רבינו זי"ע בעיר בודאפעשט שרבים וטובים נושעו שם באופן מופלא.

שלושת ידידי נסעו לשם להפיל תחינתם כל אחד בעניינו הנצרך לו, ולתוספת התקשרות אף נידבו למען הפצת ד"ת של רבינו זי"ע שהיו שפתותיו דובבות בקבר, ואכן בחסדי השי"ת זכו לראות כל אחד ישועה בעניינו.

בראותם את כוח התפילה במקום זה נסעו השלושה שוב לפני כמה שבועות, ואחד מהם הביא עמו פתקא דרחמי שנתן בידו אחד מידידיהם ששמע מפייהם על הישועות שזכו לראות שם וביקש מהם להזכיר לטובה את בתו שהייתה בגיל השידוכין.

כך עשו והעתיקו בעדה שם למצוא זיווגה בקרוב, ובסייעתא דשמיא תוך שבועיים ימים הזמין אותם ידים אבי הנערה למסיבת הלחיים של בתו במזל טוב.

לתרומות והנצחות וכל ענייני הגליון נא לפנות לאימיל

JERUSALEMBAK@GMAIL.COM

האדרעס של ציון הק' של רבינו זי"ע בעיר בודאפעשט:

Csörsz u. 55 Budapest

בשעות הלילה יש תיבה ובה מפתח בית החיים לקבל הקוד לפתוח התיבה נא לפנות אל האימיל הנ"ל או להתקשר +367644901347 (ארה"ב) או +367633572398 (א"י)

חלק מהוצאות הגליון נתנדבו לזכות הבה"ח

מרדכי אפרים פישל בן אסתר דבורה

זכות רבינו תעמוד בעדו להיוושע

בזיווג הגון בקרוב ממש

חלק מהוצאות הגליון נתנדבו לזכות הבה"ח

שמחה בונם בן שרה צירל

זכות רבינו תעמוד בעדו להיוושע

בזיווג הגון בקרוב ממש